

Vsebina

Zanimivo

Zeleni križ – kar en sam ne zmore	4
Dragi politiki, mi vas ne razumemo več	5

Sadjarstvo

Obiranje jabolk v sezoni 2019	6
-------------------------------------	---

Poljedelstvo

Pleveli v jesenskem času	8
Obdelava tal brez zagotavljanja vsaj 30-odstotne pokritosti tal po setvi ne more biti del ohranitvenega kmetijstva	10

Reportaža

Skok v neznano	11
----------------------	----

Živinoreja

Mulčenje travnikov in pašnikov oziroma nega strmih travnikov	13
Nevarna jesenska paša	14
Slovenske avtohtone pasme domačih živali ter njihova vloga v slovenskem kmetijskem prostoru	16
Skrb za suh nastil izboljša dobrobit pitovnih piščancev	20

Tehnika

Novo registrirani traktorji v avgustu 2019	23
Nagrajene novice (1. del)	25
Učinkovito sušenje sena in pridelava senenega mleka	32
Vabljeni na 16. vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi in Slomu	33
V Prekmurju so se pomerili najboljši slovenski orači	34
SIP za svoje stroje uvaja 3 leta garancije	36

Prejeli smo

Kmet in pravica do kmetovanja	37
-------------------------------------	----

Recepti

Hiša naj diši po kruhu	41
------------------------------	----

Obvestila

Nagrada za zveste naročnike	37
-----------------------------------	----

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:
Marjan Dolenc (kmetijska tehnika, gradnje),
Tatjana Čop
Veronika Valentar
Zorica Abraham Panič

Naslovnica: Jerneja Golob
Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob
Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec
Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o.
Tisk: Malex, d.o.o.
Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:
KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76
E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com
Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 901 05 76
E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 6 €
Letna naročnina (12 številke): 60 €
za tujino: 100 €
9,5% DDV vključen v ceno

Za nami je fronta bojev med kmeti in zverinoljubci. Strasti se počasi pomirjajo. A na vidiku so novi spopadi. Kmetje, ne samo pri nas, postajajo vse bolj ogrožena kasta. Kot pišemo na naslednjih straneh, tudi v Nemčiji poteka trd boj med politikami in kmeti. Pri tem je paradoksalno, da politikami javno razglašajo določene cilje, ki so všečni volivcem, in roko na srce tudi koristni kmetom, a sprejemajo ukrepe, ki škodujejo kmetom in seveda tudi doseganju zelenih ciljev. Seveda smo tudi kmetje za zdravo okolje, čebele in kar je še takšnih aktivističnih parol. Vse manj je zdravega razuma in vse več histeričnega vpitja in otroško naivnega gretenizma. Zdaj je cel hudič zaradi gorenja amazonskega pragozda in močan pritisk raznih „okoljevarstvenikov“ na to kaj moramo v Evropi narediti za rešitev pragozdov na drugem koncu sveta. Zadnjič sem nekje prebral, da bi morali v Evropi pogozditi vsaj toliko kmetijskih zemljišč, kot jih na južni polobli iztrgajo gozdu. Pri tem je najbolj čudno, ko se evropski politikami zavzemajo za ohranjanje amazonskih pragozdov, hkrati podpisujejo sporazume, kot je Mercosur, ki bo povečal uvoz kmetijskih pridelkov iz Južne Amerike in s tem samo še pospešil krčenje pragozda. Dajmo pometati pred domačim pragom in rešujmo domače probleme, Brazilci pa naj rešujejo svoje.

Ob tem, ko nas tako skrbi kaj se dogaja v Amazoniji, smo marsikdaj povsem slepi za dogodke pred našim nosom. Lep zgled imam v soseščini, kjer se sedaj razpravlja o umestitvi nove mestne obvoznice. Sicer je stara mestna oblast to že storila, a novejša hoče obvoznico premakniti bližje mesta, zato, da bodo imele mestne riti nekaj metrov krajšo pot. Vendar to pomeni veliko izgubo najkakovostnejših kmetijskih zemljišč, ki jih v naši dolini ni na pretek. Stara trasa je namreč tekla večinoma preko gozda in manj kakovostnih travnikov, nova naj bi šla preko najboljših njiv. Kljub vsesplošnemu zaklinjanju o pomenu varstva kmetijskih zemljišč (celo v ustavi zapisano), očitno pri politikih ne velja stari rek: „besede mičejo, zgledi vlečejo“.

Glede na številne prispevke o tem kako uničevalna sta kmetijstvo in živinoreja za okolje, takšen zaničevalni odnos do kmetijskih površin niti ni presenetljiv. Seveda lahko tako pišejo le nepoznavalci stvarnosti. Kot sem že nekajkrat napisal, je to okolje, ki ga sedaj tako opevamo, ravno plod dela kmetov. V nasprotju s splošnim mnenjem tudi primerjave sedanje kakovosti okolja s stanjem pred nekaj desetletji kažejo bistveno boljšo sliko. O uničevanju okolja nam pridigajo ljudje, ki živijo v mestih in v povprečju porabijo na leto v gospodinjstvu vsaj toliko „strupov“ kot kmet na par 10 ha kmetijskih površin. S tem, da se v gospodinjstvih še vedno uporabljajo kemikalije, ki so v kmetijstvu že dolgo prepovedane. Lep primer so zaščitna sredstva v materialih za toplotno izolacijo, fasadnih barvah in pripravkih za impregnacijo, da ne govorimo o kozmetiki, detergentih in zdravilih, ki so v uporabljenih količinah ogromna obremenitev okolja. Pri uporabi škodljivih snovi v gospodinjstvih se izgovarjajo na čistilne naprave, kamor naj bi se stekale odplake iz urbanih naselij. Verjetno ste že slišali za rastlinsko čistilno napravo, no kmetijska zemljišča so takšne velike čistilne naprave, ki so bistveno bolj učinkovite od urbanih čistilnih naprav. Še zlasti, če upoštevamo obremenitev tal – v nasprotju s splošnim prepričanjem, so odmerki sredstev za varstvo rastlin nizki, v povprečju manj kot 1 kg ali l aktivne snovi na ha. Na kvadratni meter to pomeni manj kot 0,1 g ali 0,1 ml, kar je malenkost za mikroorganizme in rastline in tudi malenkost v primerjavi s tonami kemikalij, ki se dnevno stekajo na mestne čistilne naprave. Res je vsaka od teh snovi strupena za določeno vrsto ali skupino živih organizmov. A pestrost teh zagotavlja razgradnjo uporabljenih pripravkov, tisti, ki so težje razgradljivi so tako prepovedani. Kljub temu so kmetje prvi krivci, ko se kakšna škodljiva snov pojavi v naravi (podtalnici), čeprav je veliko večja verjetnost, da je povzročitelj iz nekmetijskih vrst. Tudi nesrečnega glifosata se v nekmetijske namene porabi trikrat več kot za kmetijske in to na bistveno manjši površini.

Na splošno kmetje postajajo moteči dejavnik v družbi. Sobivajoče kmetijsko delo vedno bolj moti. Vedno več je prepovedi ali vsaj pritiskov, prijav na policijo. Pa naj si gre za oviranje prometa, smradenjem pri gnojenju, škropljenju, hrupu delovnih strojev ali živali,... Četudi se prijave pokažejo za neutemeljene, saj Ustava in Zakon o kmetijstvu kmetu dajeta pravico do izvajanja kmetijskih opravil (več o tem na strani 37) in jo kmet odnese brez kazni, to predstavlja velik psihičen pritisk in tudi motnjo pri rednem delu. Še huje je tam, kjer sosedje vzamejo oblast v svoje roke in se kmetu maščujejo z uničevanjem pridelkov, izpuščanjem živali iz ograd, nastavljanjem raznih ovir z namenom poškodovanja strojev, ...

Kmetovati je vedno težje, ni presenetljivo, da v Sloveniji dnevno odnehajo tri kmetije. Glede na zelo aktivne skupine za zaščito raznih manjšin, bi potrebovali tudi nekoga za zaščito kmetov pred izumrtjem. Namesto LGBT organizirajmo RSK (Rešimo Slovenskega Kmeta), ali bomo primorani po zgledu iz naslednje strani postavljati zelene križe.

Vaš urednik